

СТАНДАРТТЫ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ РӘСІМДЕР

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ
СУБЪЕКТІЛЕРІ ҮШІН

1

МАҚСАТЫ

Құжаттың негізгі міндетін айқындайды — адам саудасына қарсы іс-қимыл жүйесінің барлық қатысушылары үшін бірыңғай іс-қимыл тәртібін құру.

2

СОП ӨЗІРЛЕУДІҢ НОРМАТИВТІК НЕГІЗІ

Құжаттың негізіне алынған халықаралық, модельдік және ұлттық құқықтық актілердің тізбесі.

3

НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР

СОП ережелерін біркелкі түсінуді және қолдануды қамтамасыз ететін терминдер мен анықтамалар жиынтығы.

4

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ СУБЪЕКТІЛЕРІ

Адам саудасына қарсы іс-қимыл жүйесіне тартылған мемлекеттік органдардың, ұйымдардың және өзге де қатысушылардың шеңбері.

ҚЫСҚАРТУЛАР

Құжатта қолданылатын аббревиатуралар мен қысқартулардың тізімі.

5

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖҮЙЕСІ

Ынтымақтастықты, профилактиканы, қылмыстарды анықтауды және адам саудасының құрбандарын қорғауды қамтитын жүйе құрылымының жалпы сипаттамасы.

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

Мемлекеттік органдардың, халықаралық және үкіметтік емес ұйымдардың өзара іс-қимыл нысандары, тәжірибе алмасу және оқыту іс-шараларын өткізу.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Профилактика, халықты ағарту және ақпараттандыру шаралары, заңнамалық бастамалар, осал топтарды әлеуметтік қолдау және тәуекелдерді бағалау.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Адам саудасының индикаторлары мен белгілері, тәуекел санаттары, құрбандарды қайта бағыттау тетігі және құқық қорғау органдарының іс-әрекеттер тәртібі.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

Жәбірленушілерді сәйкестендіру, медициналық, психологиялық және құқықтық қолдау көрсету, сондай-ақ зардап шеккендерді, оның ішінде кәмелетке толмағандарды қайтару тәртібі.

6

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ РӨЛІ

Министрліктер, ведомстволар, білім беру және денсаулық сақтау ұйымдары, КЕҰ және жеке сектор арасында қызметтің негізгі бағыттары бойынша функцияларды бөлу.

7

ЖАДЫНАМАЛАР

Адам саудасын анықтаудағы өзара іс-қимыл схемалары мен іс-әрекеттер алгоритмдері.

СОР ӘЗІРЛЕУДІҢ НОРМАТИВТІК НЕГІЗІ

Осы СОР адам саудасына қарсы іс-қимыл саласын реттейтін халықаралық және ұлттық құқықтық актілер негізінде әзірленді.

Министерство иностранных дел Республики Казахстан | А.Адилбаев Ж.Ж

2

2.1 ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ РАТИФИКАЦИЯЛАҒАН АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ НЕГІЗГІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КОНВЕНЦИЯЛАР

Балаларды саудалауға, балалар зинақорлығына және балалар порнографиясына қатысты Баланың құқықтары туралы конвенцияның факультативтік хаттамасы (Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 4 шілдедегі № 219 Заңымен ратификацияланған)

Адамдарды сатуға және үшінші тұлғалардың жезөкшелікті пайдалануына қарсы күрес туралы конвенция (Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 14 желтоқсандағы № 100 Заңымен ратификацияланған)

Құлдық туралы Конвенция, Құлдық туралы конвенцияға өзгерістер енгізу туралы хаттаманы және Құлдықты, құл саудасын және құлдыққа ұқсас институттар мен әдет-ғұрыптарды жою туралы қосымша конвенция (Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 5 ақпандағы № 19-IV Заңымен ратификацияланған)

БҰҰ-ның Трансұлттық ұйымдасқан қылмысқа қарсы конвенциясы (Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 4 маусымдағы № 40-IV Заңымен ратификацияланған)

БҰҰ-ның Трансұлттық ұйымдасқан қылмысқа қарсы конвенциясын толықтыратын Адамдарды, әсіресе әйелдер мен балаларды сатудың алдын алу және жолын кесу және ол үшін жазалау туралы хаттамасы (Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 4 маусымдағы № 37-IV Заңымен ратификацияланған)

2.2 ҮЛГІЛІК ЗАҢДАР

«Адам саудасына қарсы іс-қимыл туралы» 2008 жылғы 3 сәуірдегі модельдік заң
«Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету туралы» 2008 жылғы 3 сәуірдегі модельдік заң

2.3 АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ЗАҢНАМА

Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 тамыздағы Конституциясы

Қазақстан Республикасының Кодекстері:

Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодекс
2014 жылғы 4 шілдедегі № 231-V Қылмыстық-процестік кодекс
2014 жылғы 5 шілдедегі № 235-V Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекс
2014 жылғы 13 шілдедегі № 226-V Қылмыстық кодекс
2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V Еңбек кодексі
Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI Кодекс
2023 жылғы 20 сәуірдегі № 224-VII Әлеуметтік кодекс

Қазақстан Республикасының Заңдары:

Қылмыстық процеске қатысушы адамдарды мемлекеттік қорғау туралы 2000 жылғы 5 шілдедегі № 72
Қазақстан Республикасындағы туристік қызмет туралы 2001 жылғы 13 маусымдағы № 211
Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары туралы 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345
Халықтың көші-қоны туралы 2011 жылғы 22 шілдедегі № 477-IV
Жәбірленушілерге өтемақы қоры туралы 2018 жылғы 10 қаңтардағы № 131-VI
Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы 2018 жылғы 5 шілдедегі № 176-VI
Адам саудасына қарсы іс-қимыл туралы 2024 жылғы 5 шілдедегі № 110-VIII

Заңға тәуелді актілер:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің Адам саудасына байланысты қылмыстардың профилактикасы, алдын алу және оларға қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар жоспары
Әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға әкеп соққан қатыгездікпен қараудың бар-жоғын бағалау критерийлері
Халықты әлеуметтік қорғау саласындағы адам саудасының құрбандарына арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты
Білім беру және балалардың құқықтарын қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты
Адам саудасына қарсы іс-қимыл жөніндегі ведомствоаралық комиссия
Адам саудасына қарсы іс-қимыл жөніндегі өңірлік комиссия туралы үлгілік ереже
Адам саудасы құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну үшін оларды қайта бағыттау қағидалары
Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерге бағалау жүргізу қағидалары

НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР

SOP ережелерін біркелкі түсінуді және қолдануды қамтамасыз ететін терминдер мен анықтамалар жиынтығы.

Министерство иностранных дел Республики Казахстан / Ақпайышев Ж.Ж.

3

1

АДАМ САУДАСЫ

адамды, оның ішінде кәмелетке толмаған адамды сатып алу-сату немесе оларға қатысты өзге де мәмілелер жасасу, сол сияқты оны қанау не қанау мақсатында азғырып көндіру, тасымалдау, беру, жасыру, алу, сондай-ақ өзге де іс-әрекеттерді жасау;

2

АДАМДЫ ҚАНАУ

кінәлінің мәжбүрлі еңбекті пайдалануы, басқа адамның жезөкшелікпен айналысуы немесе ол көрсететін өзге де жыныстық сипаттағы қызметтер, адамды қайыр сұрауға мәжбүрлеу, құқыққа қайшы қызмет жасау немесе кінәлінің адамға қатысты меншік иесінің кейбір немесе барлық өкілеттіктерін жүзеге асыруына байланысты өзге де әрекеттер;

3

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ УӘКІЛЕТТІ МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАР

ішкі істер органдары және халықты әлеуметтік қорғау саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

4

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС ҚИМЫЛ СУБЪЕКТИЛЕРІ

уәкілетті мемлекеттік органдар, өз құзыреті шегінде адам саудасына қарсы іс-қимылды жүзеге асыратын өзге де мемлекеттік органдар, денсаулық сақтау және білім беру ұйымдары, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың жергілікті атқарушы органдары, коммерциялық емес ұйымдар, туристік қызметті жүзеге асыратын, сондай-ақ еңбек делдалдығын көрсететін жеке немесе заңды тұлғалар, Қазақстан Республикасының аумағында аккредиттелген халықаралық ұйымдар;

5

АДАМ САУДАСЫНЫҢ ҚҰРБАНЫ

адам саудасы бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру фактісінің бар-жоғына қарамастан, адам саудасының құрбаны ретінде сәйкестендірілген адам, сол сияқты Қазақстан Республикасының қылмыстық-процестік заңнамасына сәйкес адам саудасына байланысты қылмыстардан жәбірленуші деп танылған адам;

6

АДАМ САУДАСЫНЫҢ ҚҰРБАНЫН АНЫҚТАУ

адамды Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен адам саудасының құрбаны деп тану рәсімі;

7

АДАМ САУДАСЫНЫҢ ҮҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫ

өзіне қатысты адам саудасына байланысты қылмыстар жасауға жағдайлар туғызатын, материалдық, психологиялық немесе өзге де тәуелділігі, кәмелетке толмауы немесе егде жаста болуы, жетімдігі немесе ата-ана қамқорлығының болмауы, мүгедектігі, психикалық және өзгедей ауруы, психикаға белсенді әсер ететін заттарды шамадан тыс пайдалануы, жұмыссыздығы, баспанасыздығы (белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдар), реттелмеген құқықтық мәртебесі салдарынан болатын осал жағдайдағы адам, сондай-ақ адам саудасының құрбаны ретінде сәйкестендіруден өткенге дейін адам саудасының болжамды (болуы мүмкін) құрбаны.

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ СУБЪЕКТИЛЕРІ

Адам саудасына қарсы іс-қимыл жүйесіне тартылған мемлекеттік органдардың, ұйымдардың және өзге де қатысушылардың шеңбері.

4

Министерство иностранных дел Республики Казахстан | Адилов Ж.Ж.

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ СУБЪЕКТИЛЕРІ

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ СУБЪЕКТИЛЕРІ

Ішкі істер министрлігі (ІІМ)

Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі (Еңбекмині)

Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі (ҰҚК ШҚ)

Денсаулық сақтау министрлігі (ДСМ)

Оқу-ағарту министрлігі (ОАМ)

Сыртқы істер министрлігі (СІМ)

Туризм және спорт министрлігі (ТСМ)

Мәдениет және ақпарат министрлігі (МАМ)

Жергілікті атқарушы органдар (ЖАО)

Денсаулық сақтау және білім беру ұйымдары

Коммерциялық емес ұйымдар (КЕҰ)

Туристік қызметті жүзеге асыратын және еңбек делдалдығы қызметтерін көрсететін жеке және заңды тұлғалар.

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖҮЙЕСІ

Ынтымақтастықты, профилактиканы, қылмыстарды анықтауды және адам саудасының құрбандарын қорғауды қамтитын жүйе құрылымының жалпы сипаттамасы.

Министерство иностранных дел Республики Казахстан | А. А. Адилова

5

КЕШЕНДІ ТӘСІЛДІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ҮШІН СУБЪЕКТИЛЕРДІҢ ЖҰМЫСЫ ТӨРТ НЕГІЗГІ БАҒЫТ БОЙЫНША ҚҰРЫЛАДЫ:

1 ҮНТІМАҚТАСТЫҚ

ведомствоаралық, салааралық және халықаралық өзара іс-қимылды, тәжірибе алмасуды, бірлескен оқыту іс-шараларын өткізуді және мамандардың біліктілігін арттыруды қамтиды.

2 АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

профилактикалық және ағарту шараларын іске асыруды, тәуекелдерді бағалауды, заңнаманы жетілдіруді қамтиды.

3 АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

адам саудасы фактілерін анықтауға және кінәлілерді жауапқа тартуға бағытталған жедел, тергеу және өзге де процестік әрекеттерді жүргізуді көздейді.

4 АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

жәбірленушілерді сәйкестендіру және оларды қайта бағыттау рәсімдерін, оларға арнайы әлеуметтік, медициналық, психологиялық және құқықтық қызметтер көрсетуді, сондай-ақ қалыпты өмірге оралуына көмек көрсетуді қамтиды.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласында мемлекеттік құрылымдар, халықаралық және үкіметтік емес ұйымдар арасындағы ынтымақтастық маңызды аспект болып табылады.

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

ІІМ ЖӘНЕ ЕҢБЕКМИНИ:

Заңнаманы әзірлейді және енгізеді, диалог алаңдарын ұйымдастырады, тексерулер жүргізеді, АСҚ-ға көмек көрсетеді, сондай-ақ адам саудасына қарсы іс-қимыл субъектілерін оқытады.

ІІМ ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ ҚОРҒАУ ОРГАНДАРЫ:

Осы санаттағы қылмыстарды ашу және тергеп-тексеру бойынша бірлескен іс-әрекеттер жүргізеді. Адам саудасы туралы сигналдарға дереу және тиімді ден қою үшін құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне арнайы тренингтер өткізеді.

ҰҚК ШҚ:

Заңсыз көші-қон мен адам саудасының алдын алуда, әсіресе шекара арқылы олардың алдын алуда маңызды рөл атқарады.

ДСМ, ОАМ ЖӘНЕ ЕҢБЕКМИНИ:

Адам саудасының құрбандарына, оның ішінде кәмелетке толмағандарды қоса алғанда медициналық, психологиялық және әлеуметтік көмек көрсетуді қамтамасыз етеді. Әлеуметтік қызметкерлерді, медициналық персоналды және психологтарды заңнамалық рәсімдерге сәйкес құрбандарды анықтау және олармен өзара іс-қимыл жасау дағдыларын оқытуды ұйымдастыру.

ОАМ:

Оқушылар мен студенттердің адам саудасының тәуекелдері, қорғау әдістері мен құқықтық тетіктері туралы хабардарлығын арттыруға бағытталған білім беру бағдарламалары мен ағартушылық бастамаларды іске асырады.

МАМ:

Бұқаралық ақпарат құралдарында адам саудасы мәселелерін жариялауға ықпал етеді, қоғамдық хабардарлықты арттырады, сондай-ақ интернет кеңістігінде құқыққа қайшы контентті анықтау және бұғаттау бойынша шаралар қабылдайды.

СИМ:

Адам саудасына қарсы күресте үйлестіру мен күш-жігерді жақсарту мақсатында БҰҰ, ЕО және Интерпол сияқты халықаралық ұйымдармен жұмыс істейді. АСҚ-ға көмек көрсету үшін ынтымақтастықты жақсартуға көмек көрсетеді, сондай-ақ қажет болған жағдайда олардың азаматтығы еліне оралуына жәрдемдесуі мүмкін.

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ РӨЛІ

Адам саудасына қарсы іс-қимыл жөніндегі халықаралық нормалар мен стандарттарды әзірлеуге көмек көрсетеді, мәжбүрлі еңбек пен адам саудасын жою бойынша жұмыс істейді.

ҮКІМЕТТІК ЕМЕС ҰЙЫМДАРДЫҢ ҚАТЫСУЫ

Коммерциялық емес ұйымдар адам саудасының құрбандарына қолдау көрсетеді, кеңес беру және оңалту жұмыстарын жүргізеді, сондай-ақ ақпараттық және білім беру науқандарына қатысады.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

Адам саудасымен айналысатын трансұлттық қылмыстық топтарға қарсы күрес, құқық қорғау органдарының бірлескен операцияларын жүргізу, тәжірибе алмасу және оқытуды ұйымдастыру мақсатында мемлекеттер арасындағы ынтымақтастықты нығайту.

Тиімді ақпарат алмасуды, күш-жігерді үйлестіруді және адам саудасының құрбандарына (АСҚ) көмек көрсетуді қамтама сыз ету үшін Интерпол, БҰҰ, ЕҚЫҰ, құқық қорғау қорлары және басқалары сияқты халықаралық ұйымдармен байланыстарды дамыту.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Адам саудасының профилактикасы құқықтық, ұйымдастырушылық, ақпараттық және әлеуметтік шаралар кешенін іске асыру арқылы адам саудасына байланысты қылмыстардың алдын алуға бағытталған.

АҚПАРАТТЫҚ-АҒАРТУ ЖҰМЫСЫ

Халықтың адам саудасының тәуекелдері туралы, оның ішінде осал топтар: көшіп-қонушылар, балалар, жасөспірімдер, әйелдер арасында хабардарлықты арттыру бойынша жүйелі жұмысты ұйымдастыру.

1 БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ:

Халыққа, әсіресе балалар, жасөспірімдер, әйелдер және көшіп-қонушылар сияқты осал топтар үшін адам саудасының тәуекелдері, олардың құқықтары мен қорғау әдістері туралы білім беру іс-шараларын өткізу.

2 АҚПАРАТТЫҚ НАУҚАНДАР:

Халықты адам саудасының нысандары, оның белгілері және алдын алу тетіктері туралы хабарлау үшін бұқаралық ақпарат құралдарын, интернет-ресурстарды және әлеуметтік желілерді пайдалану.

3 ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ:

Оқушылар мен студенттерге адам саудасына байланысты тәуекелдер туралы хабарлауға бағытталған білім беру бағдарламаларын ұйымдастыру (манипуляция, алдау, қанау әдістері туралы айтылатын курстар, дәрістер, семинарлар мен тренингтер).

4 АТА-АНАЛАРДЫ ХАБАРДАР ЕТУ:

Балалардың арасындағы адам саудасының белгілерін қалай тануға болатыны және мұндай жағдайларда не істеу керек екені туралы мәселелер бойынша ата-аналармен кездесулер мен кеңестер өткізу.

5 ПРОФИЛАКТИКА

Профилактикалық материалдарды халық көп жиналатын орындарда, көлік тораптарында, жұмыспен қамту орталықтарында және туристік компанияларда орналастыру.

ЗАҢНАМАНЫ НЫҒАЙТУ

ЗАҢНАМАНЫ ӨЗІРЛЕУ ЖӘНЕ ЖЕТІЛДІРУ:

Адам саудасына қарсы іс-қимылға, жазаны қатаңдатуға бағытталған заңдарды қабылдау және жаңарту.

БАҚЫЛАУДЫ КҮШЕЙТУ:

Еңбекші көшіп-қонушыларды (шетелдіктер, Қазақстан Республикасының азаматтары) бақылау жүйесін жетілдіру, еңбек жағдайлары мен көші-қон құжаттарын тексеру.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

ҚҰРБАНДАРДЫ ҚОЛДАУ ЖҮЙЕСІН ҚҰРУ

1 АРНАУЛЫ ӘЛЕУМЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТЕТІН ҰЙЫМДАРДЫҢ ЖӘНЕ СЕНІМ ТЕЛЕФОНДАРЫНЫҢ ЖҰМЫСЫ:

АСҚ құқықтық, медициналық, психологиялық көмекті қоса алғанда, қорғау мен көмекті таба алатын ұйымдар құру. Адамдар күдікті жағдайлар немесе қанау жағдайлары туралы жасырын түрде хабарлай алатын сенім телефондары мен онлайн платформаларды құру.

2 ҚҰРБАНДАРДЫ ОҢАЛТУ:

Әлеуметтік бейімделу, еңбекті оңалту, жеке құқықтары мен қалыпты өмірді қалпына келтіруді қолдау бағдарламалары.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ СЕБЕПТЕРІН БОЛДЫРМАУ

1 ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙДЫ ЖАҚСARTU ЖӨНІНДЕГІ ШАРАЛАР:

Жұмыс орындарын құру, өмір сүру жағдайларын жақсарту.

2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ДЕҢГЕЙІН ТӨМЕНДЕТУ:

Адам саудасының нысандарына тарту қаупін азайту үшін халықтың осал топтары үшін әлеуметтік қорғауды, білім мен медицинаға қол жетімділікті қамтамасыз ету.

АХУАЛДЫ БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау ІІМ-нің 2024 жылғы 23 қазандағы №849 және Еңбекминінің 2024 жылғы 24 қазандағы №410 бірлескен бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

Мониторинг үрдістерді анықтауға, осал аумақтар мен халықтың санаттарын талдауға, сондай-ақ профилактикалық шараларды әзірлеуге бағытталған.

Тәуекелдерді бағалау нәтижелері бойынша адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы мемлекеттік саясатты түзету шаралары әзірленуде.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Адам саудасының индикаторлары (ИИМ-нің 2024 жылғы 22 қазандағы № 844 және Еңбекминінің 2024 жылғы 22 қазандағы № 406 бірлескен бұйрығына сәйкес) адам саудасының ықтимал құрбанын анықтауға көмектесетін үш элементтің

ТӘУЕКЕЛ ТОПТАР

1. Кәмелетке толған адамдар:

- материалдық, психологиялық немесе басқа тәуелділіктегі;
- егде жастағы;
- мүгедектігі бар;
- психикалық және өзге де аурулары бар;
- психобелсенді заттарды асыра пайдаланатын;
- қолайсыз отбасылардан шыққан;
- отбасылық-тұрмыстық зорлық-зомбылыққа ұшыраған немесе осындай зорлық-зомбылықтың куәгерлері болып табылатын, оның ішінде қолайлы отбасылардан шыққан;
- жұмыссыз;
- белгілі бір тұрғылықты жері жоқ;
- соттылығы бар;
- төтенше жағдайлар салдарынан зардап шеккен;
- үй қызметкерлері ретінде, оның ішінде құжаттандырылмаған, заңды тұрғыдан
- сауатсыз;
- шетелде жүрген еңбекші көшіп-қонушылар ретіндегі (Қазақстан Республикасы азаматтары);
- Қазақстан Республикасының аумағында жүрген еңбекші көшіп-қонушылар ретіндегі (шетелдіктер);
- реттелмеген құқықтық мәртебесі бар адамдар (көшіп-қонушылар мен босқындар, баспана іздеушілер).

2. Кәмелетке толмаған адамдар:

1-тармақта көрсетілген тәуекел топтардан басқа:

- ересектердің еріп жүруінсіз жүретін адамдар, жетімдер;
- толық емес отбасылардан шыққан;
- психикалық денсаулық проблемалары, интеллектуалды мүгедектігі немесе оқу қиындықтары бар;
- балалар үйлерінде, бала асырап алған отбасыларда немесе әлеуметтік қызметтердің қамқорлығында тұратын;
- отбасынан, достарынан немесе құрдастар тобынан алшақтайтын немесе олармен күрделі қарым-қатынастағы кез келген шығу тегіндегі және әлеуметтік-экономикалық мәртебедегі адамдар, қорқытудың құрбандары;
- мектепке бармайтын;
- аралас көші-қон ағындарында, әсіресе ересектердің еріп жүруінсіз жүретін кәмелетке толмағандар мен ата-анасынан бөлінген балалар.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

АДАМ САУДАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫН АНЫҚТАУҒА БОЛАТЫН ОРЫН

Адам саудасының ықтимал құрбандарын, оның ішінде кәмелетке толмаған құрбандарды мына жерлерде қанауы мүмкін, бірақ осы жерлермен шектелмейді:

- жеке үйлер;
- ресми және бейресми жұмыспен қамту орындары (шаруа қожалықтарын, ауылшаруашылық алқаптарды, жайылымдар мен қыстауларды, құрылыс және өндірістік нысандарды, модельдік және би агенттіктерін қоса алғанда);
- бос уақытты өткізу орындары (қонақ үйлер, монша кешендері, хауыздар, түнгі клубтар);
- киберкеңістік, оның ішінде порно сайттар мен интимдік сипаттағы қызметтер көрсетілетін сайттар;
- жалған діни немесе экстремистік ұйымдар.

Адам саудасының ықтимал құрбандары анықталуы мүмкін немесе олар туралы ақпарат:

- қарттар мен мүгедектерге арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарына;
- ішкі істер органдарының арнайы мекемелеріне (арнайы қабылдау – орналастыру орындарын қоса алғанда);
- денсаулық сақтау ұйымдарына;
- көлік тораптарына (автобус және теміржол станцияларын/вокзалдарды және әуежайларды қоса алғанда);
- жұмыспен қамту агенттіктеріне;
- жұмыспен қамтудың жекеше агенттіктеріне
- туристік компанияларға келіп түсуі мүмкін.

Кәмелетке толмаған адам саудасының ықтимал құрбандары анықталуы мүмкін немесе олар туралы ақпарат:

2-тармақта көрсетілген орындардан басқа:

- жеке үйлерге, бала асырап алған отбасылардың үйлеріне, жасөспірімдер үйлеріне, үйсіздерге арналған баспаналарға, хостелдерге;
- балалар және білім беру мекемелеріне (мектепке дейінгі мекемелер, мектептер, колледждер және қосымша білім беру мекемелері);
- кәмелетке толмаған құқық бұзушыларға арналған уақытша ұстау орталықтарына
- девиантты мінез-құлқы бар балаларға арналған интернаттарға келіп түсуі мүмкін.

Сонымен қатар:

- отбасының цифрлық картасының деректерін талдау;
- әлеуметтік желілерді, интернет кеңістікті мониторингілеу;
- адам саудасына қарсы күрес бойынша тікелей желілерге, сенім телефондарына жүгінулер;
- Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелеріне – Қазақстан Республикасының дипломатиялық өкілдіктері мен консулдық мекемелеріне жүгінулер;
- тәуекел аймақтарын анықтау және ахуалды мониторингілеу үшін көші-қон ағындарын талдау;
- халық арасында әлеуметтік пікір сұрау, сауалнамалар жүргізу;
- Мемлекеттік шекарадағы өткізу пункттерінде тәуекелді бейіндеу;
- туристік қызмет субъектілеріне, жұмыспен қамтудың жекеше агенттіктеріне жүгіну барысында келіп түсуі мүмкін.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ

Адам саудасының ықтимал құрбанын анықтауға арналған жалпы мінез-құлық белгілері мыналарды қамтуы мүмкін, бірақ олармен шектелмейді:

- материалдық, психологиялық немесе өзге де тәуелділіктің, сондай-ақ психоактивті заттардың әсері салдарынан оның осал жағдайын пайдалануды қоса алғанда, әртүрлі тәсілдермен үшінші адамдардың бақылауында болады;
- қозғалыс еркіндігі жоқ немесе ресми түрде оған ие, бірақ психологиялық немесе физикалық бақылауда, оның ішінде электрондық құрылғыларды (телефондар, GPS бар құрылғылар, гарнитуралар, құлаққаптар, камералар, чиптер және т.б.) пайдалану арқылы қашықтықтан басқаруда болады;
- осал жағдайды (материалдық, психологиялық немесе өзге де тәуелділікті), психоактивті заттардың әсерін, сондай-ақ технологиялық бақылау құралдарын - GPS-құрылғыларды немесе ұялы телефондардағы арнайы бағдарламаларды пайдалануды қоса алғанда, бақылаудың әртүрлі әдістерін қолдану салдарынан қанау орнынан кетуге мүмкіндігі жоқ;
- физикалық, психологиялық бақылаумен немесе қысыммен не коммуникацияны бақылаудың технологиялық құралдарын (соның ішінде GPS немесе ұялы телефонды бақылау бағдарламаларын) қолдана отырып, басқа адамдармен еркін қарым-қатынас жасау мүмкіндігі жоқ;
- қашу әрекеті кезінде ол қанау орнына оралады, әртүрлі жазалауға ұшырайды (психологиялық қысымды, айыппұлды немесе шектеулерді қоса алғанда);
- ұсталу, ұрлау және/немесе қорқыту немесе зорлық-зомбылық көрсету процесінде жәбірленуші мен агрессор арасында туындайтын тіркеме жарақаты немесе қорғаныс-бейсаналық травматикалық байланысы, өзара немесе біржақты құштарлығы бар (Стокгольм синдромы);
- қорқыныш немесе алаңдаушылық жағдайында, оның ішінде құқық қорғау органдарымен (көші-қон қызметі, мемлекеттік еңбек инспекциясы немесе әлеуметтік қызметтер және т. б.) байланыста болу мәселесімен қорқыныш немесе алаңдаушылық жағдайында болу;
- жұмыс берушінің қорқытуымен қылмыстық, әкімшілік, көші-қон заңнамасын бұзғаны үшін жауаптылықтан қорқады;
- тек үшінші адамдардың нұсқауы бойынша немесе психологиялық бақылау мен қысымның әртүрлі әдістерімен әрекет етеді, тікелей сұрақтарға жауап бермейді, басқалармен байланыс жасамайды немесе тек делдалдар арқылы байланыс жасайды;
- ұйқы мен сергек сағаттарына, тамақтануға қатысты бақылауда болу.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

АДАМ САУДАСЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ

- медициналық, әлеуметтік қызметке қолжетімділігі жоқ;
- паспортқа, жеке басты куәландыратын басқа құжаттарға немесе әртүрлі сылтаулармен үшінші адамдарда болатын жол жүру құжаттарына қол жетімділіктің болмауы;
- жеке басты куәландыратын құжаттары бар, бірақ оларды пайдалана алмайды, себебі үшінші адамдардың әртүрлі әдістерімен бақыланады;
- банк картасын алып қоюға байланысты өз табысына (әлеуметтік жәрдемақыларды қоса алғанда) өз бетінше қол жеткізуге және билік етуге құқығы жоқ;
- ең аз калория санына сәйкес келетін тағамға қол жеткізе алмайды, шектеулі мөлшерде тамақ немесе тамақ қалдықтарын қабылдайды;
- байланыс құралдары жоқ немесе байланыс құралдары бар, бірақ байланыс бақылаумен немесе қауіп-қатермен немесе бақылау мен бақылаудың технологиялық құралдарын қолдану арқылы жүзеге асырылады;
- тасымалдау, виза ресімдеу, жүріп-тұру, тамақтану, киім-кешек және өзге де қызметтер үшін үшінші адамдарға нақты шығыстардан асатын сомада ұзақ мерзімді борыш төлейді;
- алдауға, бопсалауға, қорлауға, қатыгездікпен қарауға, зорлық-зомбылыққа немесе зорлық-зомбылықты, айыппұлдарды, қарыздық құлдықты қолдану, басқа да жазаларды қолдану қатеріне ұшырайды;
- физикалық немесе психологиялық жарақаттары, ұрып-соғу немесе психологиялық қысымы бар;
- тұрмыстық және жыныстық зорлық-зомбылыққа, қудалауға ұшырайды;
- осал адамдардың балалары үшінші адамдардың бақылауында немесе қорқытуында болады;
- өзінің нақты тұрған жері туралы ақпаратты түсінбейді немесе білмейді, не мекенжайы мен орналасқан жерін білмейді;
- ең төменгі тұрмыстық жағдайлары жоқ (мысалы, тамақ дайындау, гигиеналық рәсімдерді жүзеге асыру үшін) тұрғын үйге жарамсыз жерде (мысалы, техникалық үй-жайлар немесе хауыздар, көшеде немесе жұмыс орнында орналасқан жатын орындар) тұрады;
- өмірдің өзге де нұсқаларының болмауына немесе қазіргі жағдайдан шығудың басқа жолдарының болмауына байланысты осы жағдайды қалыпты ретінде қабылдайды;
- алдыңғы өмірде оң тәжірибе мен қолдаудың болмауы нәтижесінде қалыптасқан жағдайға шыдау.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

АДАМ САУДАСЫНЫҢ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫН АНЫҚТАУҒА АРНАЛҒАН ЖАЛПЫ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ БЕЛГІЛЕРІ:

- заңды өкілдерге қол жетімділігі жоқ;
- білімге және медициналық, әлеуметтік көмекке қол жетімділігі жоқ;
- баланың жасына сәйкес келмейтін жұмысты орындайды;
- қандай да бір құжаттарсыз, ересектердің еріп жүруінсіз немесе заңды негіздері жоқ адамдармен еріп жүреді;
- фрустрацияның болуы және/немесе мінез-құлқының бұзылуымен қорқуы мүмкін және осы жастағы балалар секілді әдеттегідей әрекет етпеуі мүмкін немесе өзіне зиян келтіру немесе аутоагрессивті мінез-құлық белгілері болуы мүмкін;
- оның жасына тән емес жыныстық мінез-құлықты көрсетеді.

ЕЛ АУМАҒЫНА КІРУ/ШЫҒУ ПУНКТТЕРІН КЕСІП ӨТУ КЕЗІНДЕ АДАМ САУДАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫН АНЫҚТАУ ҮШІН МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ БЕЛГІЛЕРІ:

- бақылау органдарымен байланысқа түспеу әрекеттері (басқа жолаушылар ағынынан бөлек қозғалыс, бейнебақылау камераларын қамтудан тыс орындарды іздеу және т. б.);
- топтың құрамында болу, бірақ өзін шекара бақылауында бөлек саяхаттайтын адам ретінде көрсету;
- адамдар бір-бірімен таныс емес секілді көрсетуге тырысу, мысалы олар әр түрлі терезелерге кезек алады;
- мінез-құлықтың шектен шығуы (мысалы, шамадан тыс мойынсұну, өзіне деген сенімділік, тым өткір қабылдау және т. б.);
- өте пассивті мінез-құлық, әсіресе егер адам топ жетекшісінен/делдалдан бөлек болса, адамның бақылауда болу белгілері бар топтық өзара іс-қимыл жоқ, біреудің нұсқауы бойынша әрекет ету, басқа адамға өз атынан сөйлеуге мүмкіндік беру, біреудің вербалды немесе вербалды емес белгілері бойынша әрекет ету және т.б.;
- дыбыстық күйгелектік, көзге тиюден аулақ болу әрекеттері;
- қорқыныштың көрінісі;
- орынсыз мимика немесе қолын сілтеу;
- қатыгездік немесе шабуыл белгілері ретінде, өз-өзіне зиян келтіру белгілері ретінде тыртықтар мен көгерулер;
- киім мен барлық мүлік адамның экономикалық жағдайына сәйкес келмейді;

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

- қанаудың белгілі бір түріне (еңбек, жыныстық және т.б.) адам саудасының құрбаны (ықтимал) профиліне сәйкес келетін жас, жыныс, киім, жүк және басқа заттар;
- жол жүру немесе басқа құжаттары (паспорт, билеттер, ақша, шақыру және т. б.) жоқ немесе өз бетінше бақыламайды;
- жалған паспорттарды, жеке басты куәландыратын басқа құжаттарды немесе жол жүру құжаттарын көрсетеді;
- шағын, стандартқа сәйкес келмейтін немесе тіркелмеген жүк;
- отбасылық мәртебесі және / немесе басқа қатынастары күдік тудырады (мысалы, жас айырмашылығы, қысқа уақыт ішінде туылған балалардың көп болуы және т.б.);
- адамның дербес деректерді (туған күні/жасы), тұрғылықты мекенжайын, үй, жұмыс мекенжайын немесе өзге де мекенжайларды атай алмауы;
- сапардың мақсаттары, саяхаттың практикалық мәліметтері және болу туралы мәліметтердің толық немесе ішінара болмауы;
- шыққан елдегі (өңірдегі, жергілікті жердегі) қиын жағдай.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ АНЫҚТАЛҒАН КЕЗДЕ ЖАСАЛУЫ КЕРЕК ӘРЕКЕТТЕР НЕМЕСЕ АДАМ САУДАСЫНЫҢ ҚҰРБАНДАРЫН ҚАЙТА БАҒЫТТАУ ТЕТІГІ:

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттау ІІМ-нің 2024 жылғы 22 қазандағы № 844 және Еңбекминінің 2024 жылғы 22 қазандағы № 406 бірлескен бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

ҚЫЛМЫСТЫҚ ТОПТАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ЖОЛЫН КЕСУ, СОТҚА ДЕЙІНГІ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Мүдделі қызметтердің қатысуымен рейдтер, жедел-іздістіру іс-шараларын жүргізу (ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес басқармасы, көші-қон қызметтері, прокуратура органдары, мемлекеттік еңбек инспекциясы және басқалар).

Фактіні сотқа дейінгі тергеп-тексерудің бірыңғай тізілімінде тіркеу және қылмыстық-процестік заңнамаға сәйкес тергеп-тексеру жүргізу.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

АНЫҚТАУ ЖӘНЕ СӘЙКЕСТЕНДІРУ

Адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру ІІМ-нің 2023 жылғы 30 маусымдағы № 528, ДСМ-нің 2023 жылғы 1 шілдедегі № 123, ПМО-Еңбекминінің 2023 жылғы 30 маусымдағы № 271 және ОАМ-ның 2023 жылғы 30 маусымдағы № 190 бірлескен бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ ҚҰРБАНДАРЫН ҚОРҒАУ, КӨМЕК, ҚАЙТАРУ

Адам саудасының құрбаны сәйкестендірілгеннен кейін оған осы қылмыс бойынша сотқа дейінгі тергеп-тексеру басталғанға дейін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету Еңбекминінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 263 бұйрығына сәйкес, одан кейін, Қылмыстық-процестік кодекске және «Адам саудасына қарсы іс-қимыл туралы» Заңға сәйкес жүзеге асырылады.

Егер адам саудасының ықтимал құрбаны адам саудасының құрбаны деп танылмаса немесе сәйкестендіруден өтуден бас тартса, адам саудасы фактісін жасау қатері туындаған жағдайда оған құқықтары мен заңды мүдделерін алдын ала түсіндіре және ақпараттық карточка бере отырып, тұрғылықты жері бойынша қайта бағытталады (ІІМ-нің 2024 жылғы 22 қазандағы № 844 және Еңбекминінің 2024 жылғы 22 қазандағы № 406 бірлескен бұйрығына сәйкес).

АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ РӨЛІ

Жүйеге төрт бағыт бойынша өз функцияларын орындайтын мемлекеттік органдар, ұйымдар және өзге де субъектілер кіреді: ынтымақтастық, алдын алу, құрбандарды анықтау және қорғау.

Субъектілердің функциялары олардың өкілеттіктері мен жауапкершілік аймақтары көрсетілген №1–№13 кестелерде келтірілген.

6

Министерство иностранных дел Республики Казахстан / Ақпұтәев Ж.Ж

ІШКІ ІСТЕР МИНИСТРЛІГІ

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Адам саудасына қарсы іс-қимылдың өзге де субъектілерімен, Қазақстан Республикасындағы Адам құқықтары жөніндегі уәкілмен, Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары жөніндегі уәкілмен, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Халықтың әлеуметтік осал санаттарының құқықтары жөніндегі уәкілмен өзара іс-қимыл жасайды.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметкерлерін даярлауды, қайта даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды ұйымдастырады, тәжірибе алмасуды қамтамасыз етеді.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Осы саладағы тәуекелдердің алдын алуды, бағалауды, сондай-ақ адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін қайта бағыттауды қоса алғанда, адам саудасына қарсы іс-қимыл жөніндегі шараларды жоспарлау, ұйымдастыру және іске асыру жөніндегі жұмысты үйлестіреді және жүзеге асырады.

Адам саудасына байланысты қылмыстардың алдын алу, анықтау, жолын кесу және ашу саласындағы нормативтік құқықтық актілерді әзірлейді және бекітеді.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Адам саудасына байланысты қылмыстарды анықтау және жолын кесу мақсатында профилактикалық, жедел-ізвестіру және өзге де іс-шараларды тұрақты негізде жүзеге асырады.

Адам саудасына байланысты қылмыстарды ашуды және сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүргізеді.

Қазақстан Республикасының адам саудасына байланысты қылмыстарды анықтау, алдын алу, жолын кесу және ашу саласындағы заңнамасын қолдану тәжірибесін жинақтайды, сондай-ақ оны жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлейді және енгізеді.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасына байланысты қылмыстарды анықтау және жолын кесу шеңберінде адам саудасының құрбандарын сәйкестендіруді және көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауды жүзеге асырады.

ЕҢБЕК ЖӘНЕ ХАЛЫҚТЫ ӘЛЕУМЕТТІК ҚОРҒАУ МИНИСТРЛІГІ

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Адам саудасына қарсы іс-қимылдың өзге де субъектілерімен, Қазақстан Республикасындағы Адам құқықтары жөніндегі уәкілмен, Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары жөніндегі уәкілмен, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Халықтың әлеуметтік осал санаттарының құқықтары жөніндегі уәкілмен өзара іс-қимыл жасайды.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметкерлерін даярлауды, қайта даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды ұйымдастырады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Осы саладағы тәуекелдердің алдын алуды, бағалауды, сондай-ақ адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін қайта бағыттауды қоса алғанда, адам саудасына қарсы іс-қимыл жөніндегі шараларды жоспарлау, ұйымдастыру және іске асыру жөніндегі жұмысты үйлестіреді және жүзеге асырады.

Адам саудасының құрбандарына әлеуметтік қорғау және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласындағы нормативтік құқықтық актілерді әзірлейді және бекітеді. Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау және адам саудасының құрбандарына арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласындағы заңнамасын қолдану практикасын жинақтайды, сондай-ақ оны жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлейді және енгізеді. Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.

ҰЛТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІК КОМИТЕТІНІҢ ШЕКАРА ҚЫЗМЕТІ

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомстволаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Азаматтарды қорғауға және шекаралық кеңістіктегі халықтың көші-қоны саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауда Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарына көмектеседі.

Басқа мемлекеттік органдармен және ұйымдармен бірлесіп, адам саудасының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және оларды барынша азайту бойынша ұсыныстар енгізуге қатысады.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомстволаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Басқа мемлекеттік органдармен және ұйымдармен бірлесіп Адам саудасының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және оларды барынша азайту бойынша ұсыныстар енгізуге қатысады.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.

Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган айқындайтын медициналық қызметтер тізбесіне сәйкес адам саудасының құрбандарына тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты үйлестіреді.

ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Басқа мемлекеттік органдармен және ұйымдармен бірлесіп, адам саудасының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Оқу-тәрбие процесі шеңберінде білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің адам саудасының алдын алу мәселелері бойынша білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын қалыптастырады.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және оларды барынша азайту жөнінде ұсыныстар енгізуге қатысады.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.

СЫРТҚЫ ІСТЕР МИНИСТРЛІГІ

<p>ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл</p>	<p>Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы халықаралық ынтымақтастық саласындағы Қазақстан Республикасының сыртқы саяси бағытын іске асыруды қамтамасыз етеді.</p>
<p>АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау</p>	<p>Адам саудасының алдын алу шараларын қабылдайды.</p> <p>Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және оларды барынша азайту жөнінде ұсыныстар енгізуге қатысады.</p> <p>Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.</p>
<p>АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ</p>	<p>Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.</p>
<p>АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару</p>	<p>Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.</p> <p>Шетелде адам саудасының құрбаны болған Қазақстан Республикасы азаматтарының құқықтары мен мүдделерін қорғауды қамтамасыз етеді.</p> <p>Шетелде адам саудасының құрбаны болған көмелетке толмағандарды, Қазақстан Республикасы мойындаған босқындарды және Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын азаматтығы жоқ адамдарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының азаматтарын тиісті құжаттармен қамтамасыз ету және Қазақстан Республикасына қайтару бойынша шаралар қабылдайды.</p>

ТУРИЗМ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Басқа мемлекеттік органдармен және ұйымдармен бірлесіп, адам саудасының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және оларды барынша азайту жөнінде ұсыныстар енгізуге қатысады.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛЫМАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.

МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Бұқаралық ақпарат құралдарында адам саудасына қарсы іс-қимыл саласында құқықтық ақпараттандыруды және насихаттауды қамтамасыз етуге көмек көрсетеді.

Адам саудасына қарсы іс-қимылды жүзеге асыратын субъектілердің қызметін бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауға ықпал етеді.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Адам саудасының алдын алу бойынша шаралар қабылдайды.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және оларды барынша азайту жөнінде ұсыныстар енгізуге қатысады.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар етеді.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.

ЖЕРГІЛІКТІ АТҚАРУШЫ ОРГАНДАР

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Адам саудасына қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметкерлерін даярлауды, қайта даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды ұйымдастырады.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл, оның ішінде мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру арқылы коммерциялық емес ұйымдармен жұмысты ұйымдастырады.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Адам саудасының алдын алу бойынша шаралар қабылдайды.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және оларды барынша азайту жөнінде ұсыныстар енгізуге қатысады.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ ҚЫЛМЫСТАРДЫ АНЫҚТАУ, ЖОЛЫН КЕСУ, АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ

Өздеріне белгілі болған дайындалып жатқан не адам саудасына байланысты жасалған қылмыстар туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарына көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін оларды қайта бағыттауға қатысады.

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ҰЙЫМДАРЫ

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШИНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының құрбандарын сәйкестендіруді және оларға көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін қайта бағыттауды жүзеге асырады.

Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган айқындайтын медициналық қызметтер тізбесіне сәйкес адам саудасының сәйкестендірілген құрбандарына тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін ұсынады.

БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫ

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШИНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Адам саудасының кәмелетке толмаған құрбандарын сәйкестендіруді және оларды көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін қайта бағыттауды жүзеге асырады.

Адам саудасының кәмелетке толмаған құрбандарына Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетеді.

ТУРИСТІК ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ЖЕКЕ ЖӘНЕ ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Қазақстан Республикасының туристік қызмет туралы заңнамасына сәйкес үшінші елдерге заңсыз көші-қон және транзит, жыныстық, еңбек және өзге де қанау мақсатында туризмді пайдалануды болғызбауға бағытталған ақпараттық шаралар қабылдайды.

КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС ҰЙЫМДАР

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

оқыту, ведомствоаралық, халықаралық өзара іс-қимыл

Адам саудасына қарсы іс-қимылдың өзге де субъектілерімен өзара іс-қимыл жасайды.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Адам саудасының алдын алу бойынша шаралар қабылдайды.

Адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалауға және халықаралық тәжірибені пайдалана отырып, оларды барынша азайту жөнінде ұсыныстар енгізуге қатысады.

Адам саудасы құрбандарының жүгінуі фактілері туралы ішкі істер органдарына хабарлайды.

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНДАРЫНЫҢ, ОНЫҢ ІШІНДЕ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН ҚҰРБАНДАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА КӨМЕК КӨРСЕТУ

адам саудасының құрбандарын сәйкестендіру, адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау, адам саудасының құрбандарын қайтару

Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен адам саудасының құрбандарын сәйкестендіруді және оларға көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін қайта бағыттауды жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес адам саудасының құрбандарына арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетеді.

Қазақстан Республикасының аумағында адам саудасының құрбаны ретінде анықталған және сәйкестендірілген шетелдік азаматтардың өз азаматтығы еліне қайтаруына көмек көрсетеді.

ЕҢБЕК ДЕЛДАЛДЫҒЫН КӨРСЕТЕТІН ЖЕКЕ ЖӘНЕ ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАР

АДАМ САУДАСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

адам саудасының алдын алу шаралары, адам саудасына қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді бағалау

Балалар еңбегін қанауды, адамдарды жыныстық және (немесе) өзге де қанау үшін жалдауға жол бермейді. халықты жұмыспен қамту мәселелері бойынша жүгінген адамдарға кеңес береді, бос жұмыс орындары бар жұмыс берушілер және жұмысқа орналасуға ниет білдірген адамдар туралы мәліметтерді қалыптастырады, өтініш білдірген адамдарды кейіннен жұмысқа орналастыра отырып, кәсіптік даярлауды және қайта даярлауды ұйымдастырады, сондай-ақ Қазақстан Республикасының әлеуметтік қорғау туралы заңнамасына сәйкес өзге де құқықтар мен міндеттерді жүзеге асырады.

**ЕГЕР МЕН
АДАМ
САУДАСЫНЫҢ
ҚҰРБАНЫ
БОЛСАМ
НЕ ІСТЕЙМІН?**

gov.kz

ЖАДЫНАМАЛАР

ЗАРДАП ШЕККЕН АДАМНЫҢ ІС-ӘРЕКЕТІ

**АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ
БЕЛГІЛЕР АНЫҚТАЛҒАН КЕЗДЕ АДАМ
САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ
СУБЪЕКТІЛЕРІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ
ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ**

**АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ
БЕЛГІЛЕР АНЫҚТАЛҒАН КЕЗДЕ ПОЛИЦИЯ
ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ**

ЕГЕР МЕН АДАМ САУДАСЫНЫҢ ҚҰРБАНЫ БОЛСАМ НЕ ІСТЕЙМІН?

ЗАРДАП ШЕККЕН АДАМНЫҢ ІС-ӘРЕКЕТІ

102

1

ДЕРЕУ

нөміріне полицияға немесе жақын маңдағы полиция бөліміне **ХАБАРЛАҢЫЗ**. Оқиғаның барлық мәліметтерін айтып, сабырлы болуға тырысыңыз.

2

103

ЕГЕР СІЗДЕ ФИЗИКАЛЫҚ ЖАРАҚАТ БОЛСА, мүмкіндігінше тезірек 103 нөмірі бойынша медициналық көмек алыңыз.

3

тергеуге көмектесетін **ДӘЛЕЛДЕРДІ** (мысалы, байланыс деректері, хат алмасу, қатысушылардың фотосуреттері, қанау орындары, дене жарақаттары) **САҚТАҢЫЗ**.

4

сізге тегін арнаулы әлеуметтік қызметтерді (құқықтық, психологиялық, медициналық көмек, уақытша тұру) ұсына алатын әлеуметтік қорғау және халықты жұмыспен қамту саласындағы **ЖЕРГІЛІКТІ АТҚАРУШЫ ОРГАНҒА ХАБАРЛАСЫҢЫЗ**.

5

құқықтық кеңес беру түрінде мемлекет кепілдік берген тегін заң көмегін алу үшін **ЖЕРГІЛІКТІ АДВОКАТТАР АЛҚАСЫНА ХАБАРЛАСЫҢЫЗ**.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ БЕЛГІЛЕР АНЫҚТАЛҒАН КЕЗДЕ АДАМ САУДАСЫНА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ СУБЪЕКТІЛЕРІ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ

102

1

ДЕРЕУ

жақын жердегі полиция бөліміне **ХАБАРЛАҢЫЗ** немесе адам саудасы фактісі туралы ресми хатты ішкі істер органдарына (адам саудасына қарсы бөлім) жолдаңыз.

2

103

ЕГЕР АДАМ САУДАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫНДА

физикалық жарақаттар анықталса, мүмкіндігінше тезірек 103 нөмірі бойынша медициналық көмекке жүгініңіз.

3

АДАМДЫ СӘЙКЕСТЕНДІРУ

және құқықтық, психологиялық, медициналық көмек көрсету, уақытша тұру үшін оны арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету субъектісіне (үкіметтік емес ұйымға) немесе халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту саласындағы жергілікті атқарушы органға қайта бағыттаңыз.

4

ЕГЕР КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН АДАМ САУДАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫ БОЛСА,

ювеналдық полицияға немесе қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын жергілікті органдарға қосымша хабарлаңыз.

5

адам саудасының ықтимал құрбаны көмектен **БАС ТАРТҚАН ЖАҒДАЙДА**, оларға көмек көрсету және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін адам саудасының құрбандарын қайта бағыттау қағидаларының 2-қосымшасына сәйкес оған ақпараттық карточка беріңіз.

7

ЕГЕР ШЕТЕЛДЕ АНЫҚТАЛҒАН АДАМ САУДАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН АДАМ БОЛСА,

Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігімен немесе қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын жергілікті органдармен ынтымақтастықта Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелері ол елге келген соң көмек көрсету үшін арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына қайта бағыттауды қамтамасыз етуге тиіс.

6

ЕГЕР АДАМ САУДАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫ ШЕТЕЛДЕ АНЫҚТАЛСА,

онда Қазақстан Республикасының шет елдердегі мекемелері Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдарын хабардар етуге және халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту саласындағы жергілікті атқарушы органмен ынтымақтастықта ол елге келген соң көмек көрсету үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету субъектісіне қайта бағыттауды қамтамасыз етуге тиіс.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ БЕЛГІЛЕР АНЫҚТАЛҒАН КЕЗДЕ ПОЛИЦИЯ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ ІС-ӘРЕКЕТТЕРІ

102

103

1

102 НӨМІРІНЕ ХАБАРЛАМА ТҮСКЕН КЕЗДЕ жедел-тергеу тобын жолдаңыз.

2

ЕГЕР АДАМ САУДАСЫНЫҢ ЫҚТИМАЛ ҚҰРБАНЫНДА ФИЗИКАЛЫҚ ЖАРАҚАТТАР АНЫҚТАЛСА, мүмкіндігінше тезірек 103 нөміріне медициналық көмекке жүгініңіз.

3

барлық жағдайларды нақтылау және өтінішті қабылдау үшін полиция бөліміне жеткізу үшін **АЛҒАШҚЫ САУАЛНАМА ЖҮРГІЗІҢІЗ.**

4

ӨТІНІШТІ ҚАБЫЛДАҢЫЗ, сотқа дейінгі тергеудің бірыңғай тізіліміне **ТІРКЕҢІЗ,** қажетті тергеу әрекеттерін жүргізіңіз.

- Анықталған адам үшін барынша жайлы, қауіпсіз және құпия жағдайларды қамтамасыз ету (ауыз суға, дәретханаға және т.б. қол жетімділік). Жоғарыда айтылғандар қауіпсіздік пен сенім сезімін қалпына келтіруге көмектеседі, бұл қосымша көмектің негізі болып табылады.
- Жәбірленушіден жауап алуды тыныш, оңаша жағдайда, бөгде адамдардың қатысуынсыз жүргізіңіз. Егер жәбірленуші әйел болса, онда жауап алуды ер адамның қатысуынсыз әйел қызметкер жасаған жөн. Балалармен жұмыс кезінде-қорғаншылық және қамқоршылық органының өкілі мен психологтың қатысуын қамтамасыз етіңіз.
- Жанашырлық, құрмет пен шыдамдылық танытыңыз, әр әрекетті қарапайым және түсінікті тілде түсіндіріңіз, жәбірленушінің жасын, жынысын, эмоционалды жағдайын ескеріңіз. Шамадан тыс қысымға, қайта жауап алуға немесе жетекші сұрақтар қоюға жол бермеңіз.
- Адам саудасының құрбанымен қауіпсіз байланыста болу үшін шаралар қабылдаңыз, қандай арналар арқылы байланысуға болатындығын талқылаңыз. Байланыс құрылғыларын қанаушы бақыламайтынына көз жеткізіңіз, егер қауіп төнсе - қауіпсіз нөмірлер мен байланыс әдістерін қолданыңыз.

5

ҚҰҚЫҚТЫҚ, ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ, МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕК КӨРСЕТУ, УАҚЫТША ТҮРУ ҮШІН ЖӘБІРЛЕНУШІНІ АРНАУЛЫ ӘЛЕУМЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ СУБЪЕКТІСІНЕ (үкіметтік емес ұйымға) немесе халықты әлеуметтік қорғау және жұмыспен қамту саласындағы жергілікті атқарушы органға қайта бағыттаңыз.

6

ЕГЕР ЖӘБІРЛЕНУШІ КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН АДАМ БОЛСА, қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын жергілікті органдарды қосымша хабардар етіңіз және оған көмек көрсету үшін арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж балаларды қолдау орталығына қайта бағыттаңыз.

АДАМ САУДАСЫНА БАЙЛАНЫСТЫ БЕЛГІЛЕР АНЫҚТАЛҒАН КЕЗДЕ ПОЛИЦИЯ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНЕ АРНАЛҒАН ЖАДЫНАМА

7

СОТҚА ДЕЙІНГІ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУ БАРЫСЫНДА ЖӘБІРЛЕНУШІГЕ ОНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ ТУРАЛЫ ТҮСІНДІРІҢІЗ:

- 1) арнаулы әлеуметтік қызметтер алуға өтініш жасау;
- 2) құқықтық кеңес беру түрінде мемлекет кепілдік берген тегін заң көмегін алуға, сондай-ақ «Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген тәртіппен кешенді әлеуметтік заң көмегін қабылдау;
- 3) «Қылмыстық процеске қатысушы адамдарды мемлекеттік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген тәртіппен мемлекеттік қорғау;
- 4) сотқа дейінгі тергеп-тексеру және қылмыстық істі сотта қарау шеңберінде кәмелетке толмаған адамнан жауап алу кезінде педагогтің және (немесе) психологтың қатысуы;
- 5) «Жәбірленушілерге өтемақы қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес өтемақы алу туралы құқықтарын түсіндіру

Сонымен қатар, егер жәбірленуші көшіп-қонушы болса, оның құқығы туралы:

- 1) шыққан елдің (азаматтығы бар елдің) өкілдіктері мен консулдықтарына қолжетімділікті ұйымдастыруда көмек алу;
- 2) арнаулы әлеуметтік қызметтер алу үшін Қазақстан Республикасының аумағында уақытша тұру;
- 3) Арнаулы әлеуметтік қызметтер шеңберінде шыққан еліне (азаматтығы бар елге) оралуда көмек алу;
- 4) адам саудасына байланысты нақты қылмыстық іс бойынша іс жүргізу аяқталғанға дейін шетелдік жұмыс күшін тартуға жергілікті атқарушы органдардың рұқсатынсыз еңбек қызметін жүзеге асыру;
- 5) Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінде көзделген тәртіппен (мысалы, заңсыз көшіп-қонғаны, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасын қасақана кесіп өткені, шығарып жіберу туралы шешімді орындамағаны, елде болу қағидаларын бұзғаны, жалған құжаттарды пайдаланғаны, еңбек қызметін заңсыз жүзеге асырғаны үшін және т.б.) адам саудасы объектілері ретінде қылмыстық және әкімшілік құқық бұзушылықтарды құрайтын іс-әрекеттерді жасағаны үшін оның жауаптылыққа тартылмау;
- 6) босқын не азаматтығы жоқ адам мәртебесін беру үшін пана іздеп жүрген адам ретінде жүгінуге құқығы бар.